

Научите своје дете **Правило доњег веша.**

*Приближно једно од петоро деце жртва је сексуалног злостављања. Можете спречити да се то деси вашем детету. Научите своје дете **Правило доњег веша.***

Правило доњег веша

*Правило доњег веша је једноставно упутство које родитељима треба да помогне да објасне деци где друге особе не смеју да покушавају да их додирну, како да реагују и где да потраже помоћ. Шта је то **Правило доњег веша**? Оно је једноставно: друге особе не смеју да додирују децу по деловима тела који су обично покривени доњим вешом. Исто тако, не треба да додирују друге особе по тим деловима тела. Ова књига такође помаже да се деци објасни да њихово тело припада њима, да постоје добре и лоше тајне и добро и лоше додиривање.*

Како научити децу **Правило доњег веша**?

Правило доњег веша је осмишљено како би се родитељима и старатељима помогло да започну разговор са својом децом. То може бити веома ефикасан инструмент за спречавање сексуалног злостављања. **Правило доњег веша** има 5 битних аспеката.

1. Своје тело належить тоби

Деца треба да науче да њихово тело припада њима и да нико не сме да га додирује без њихове дозволе. Отворена и непосредна комуникација о сексуалности и „интимним деловима тела“ на раном узрасту, уз коришћење правилних назива за гениталије и друге делове тела, помоћи ће деци да схвате шта није дозвољено. Деца имају право да одбију пољубац или додир, чак и од особе коју воле. Децу треба научити да одмах и одлучно кажу „не“ неприхватљивом физичком додиру, да побегну из небезбедних ситуација и да одраслој особи у коју имају поверења испричају шта им се десило. Важно је нагласити да деца треба да истрају све док неко озбиљно не схвати њихов проблем.

У овој књизи, рука од Кикоа увек тражи дозволу пре него што ће га додирнути. Кико даје дозволу. Када рука жели да дотакне Кикоа испод доњег веша, Кико каже: „Не!“. Родитељи или старатељи могли би да искористе овај сегмент књиге да објасне деци да у било ком тренутку имају право да кажу „не“.

2. Дobar додир - лош додир

Деца не препознају увек прихватљиво и неприхватљиво додиривање. Реците деци да није у реду ако неко посматра или додирује интимне делове њиховог тела или од њих тражи да погледају или додирују интимне делове тела других особа. **Правило доњег веша** помаже им да препознају очигледну границу лаку за памћење: доњи веш. Оно такође помаже одраслима да започну разговор са децом. Ако деца нису сигурна да ли је понашање неке особе прихватљиво, проверите да ли знају да затраже помоћ од одрасле особе којој верују.

У овој књизи, Кико не допушта да га додирују по деловима тела који се налазе испод доњег веша. Родитељи могу да објасне да неки одрасли (као што су неговатељи, родитељи или лекари) морају да додирују децу, али децу треба подстицати да кажу „не“ ако се због неке ситуације осећају непријатно.

3. Дobre тајне - лоше тајне

Тајновитост је главна тактика сексуалних злостављача. Зато је важно научити дете да разликује добру од лоше тајне, као и створити климу поверења. Свака тајна због које су деца забринута, плашљива или тужна или због које се осећају непријатно није добра и не треба је чувати; треба је открити поузданој одраслој особи (родитељу, наставнику, полицајцу, лекару).

У овој књизи, рука подстиче Кикоа да каже да ли неко жели да га додирне на било какав неприкладан начин. Овај сегмент књиге може се употребити за разговор о разлици између добре тајне (као што је изненађење за слављеника) и лоше тајне (нешто што због чега је дете тужно и узнемирено). Родитељи треба да подстичу децу да с њима поделе лоше тајне.

4. Превенција и заштита одговорност су одраслих

Када су деца злостављана, она осећају стид, кривицу и страх. Одрасли би требало да избегавају стварање табуа везаних за сексуалност и требало би да се постарају да деца знају коме да се обрате ако су забринута, узнемирена или тужна. Деца могу осетити да нешто није у реду. Одрасли треба да обраћају пажњу и буду отворени за њихова осећања и понашање. Може постојати мноштво разлога због којих дете одбија контакт са другом одраслом особом или другим дететом. То треба поштовати. Деца увек треба да осећају да могу са родитељима да разговарају о овом питању.

Рука у књизи је Киа, Кикова пријатељица. Одрасли су ту да помогну деци у њиховом свакодневном животу. Спречавање сексуалног насиља је пре свега одговорност одрасле особе, и важно је да се целокупан терет не ставља на дечија плећа.

5. Остали корисни савети уз Правило доњег веша

Пријављивање и откривање

Децу треба научити о томе који одрасли могу бити део њихове безбедне мреже. Треба их подстицати да изаберу одрасле којима могу да верују и који су на располагању и спремни да их саслушају и помогну. Важно је да један члан безбедне мреже живи са дететом, док би други члан требало да живи изван круга уже породице. Деца треба да знају како да затраже помоћ од такве мреже поверења.

Познати починиоци

У већини случајева починилац је неко познат детету. Малој деци је посебно тешко да схвате да би неко ко их познаје могао да их злоставља. Имајте на уму процес припреме који злостављачи користе да би задобили поверење деце. У кући мора да се уведе правило о редовном обавештавању родитеља о некоме ко даје поклоне, тражи да се чувају тајне или покушава да насамо проводи време са дететом.

Непознати починиоци

У неким случајевима починилац је непозната особа. Научите дете једноставним правилима о контакту са непознатима: никада не улазити у аутомобил са непознатима, никада не прихватати поклоне или позиве од непознате особе.

Помоћ

Деца треба да знају да постоје стручњаци који могу бити посебно корисни (наставници, социјални радници, заштитници грађана, лекари, школски психолог, полиција) и да постоје специјални телефонски бројеви које деца могу да позову да би затражила савет.

Зашто Правило доњег веша?

Приближно једно од петоро деце жртва је неког облика сексуалног злостављања. То се дешава деци оба пола, било ког узраста и боје коже, из свих друштвених слојева и свих религија. Починилац је често неко кога дете зна и коме верује. Починилац може бити и дете.

Можете спречити да се то деси вашем детету.

Добра комуникација са децом од кључног је значаја. То подразумева отвореност, одлучност, непосредност и пријатељску атмосферу, без застрашивања.

Правило доњег веша може да вам помогне у вези с тим.

Дете никада није премало да би научило Правило доњег веша јер се злостављање може десити детету било ког узраста. Ако вам је непријатно да разговарате о овој теми са својим дететом, имајте на уму да је то вероватно теже вама као одраслој особи него детету.

Шта да урадите ако сумњате на злостављање?

Када посумњате да је ваше дете злостављано, веома је важно да се не љутите на дете. Немојте да се дете осећа као да је урадило нешто погрешно. Не испитујте дете. Можете да питате шта се можда догодило, када и са ким, али не питајте зашто се то догодило. Покушајте да не будете узнемирени пред својим дететом. Деца могу лако да се осете кривом и да прикрију информације. Покушајте да не доносите пренагљене закључке на основу мало информација или на основу нејасних информација. Уверите дете да ћете учинити нешто у вези с тим, и обратите се неком ко би могао да помогне, као нпр. психологу, стручњаку за бригу о деци, лекару, социјалном раднику или полицији. У неким земљама уведени су посебни СОС телефони и центри одговорни за помагање деци жртвама сексуалног насиља. Они такође могу да вас усмеравају и треба да им се обратите када је дете могућа жртва сексуалног насиља.

Где пронаћи материјале и информације?

Савет Европе је креирао материјале како би се родитељима помогло да децу науче Правило доњег веша. То су:

- ТВ спот (анимирани цртани филм)
- књига коју родитељи могу да читају деци узраста од 3 до 7 година
- постери и разгледнице

Сви ти материјали могу се преузети са www.kikopravila.org

Правило доњег веша је део акције Савета Европе за спречавање сексуалног насиља над децом под називом „Једно од петоро“. Можете научити више о осталим мерама превенције и заштите које подржавамо на: www.coe.int/oneinfive

www.kikopravila.org
www.coe.int/oneinfive

www.incestrauacentar.org.rs

ЕВРОПСКА УНИЈА

Једно
од петоро

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE